STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 31511
8 september 2026

Besluit van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek van 1 juli 2026, nr. OJ2627VD, tot vaststelling van een Subsidieregeling Verduurzaming Onderzoeksjournalistieke Organisaties 2026–2027

Het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op artikel 8.3 en 8.15a van de Mediawet 2008;

Besluit:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:
a) *begeleidingsprogramma:* een gestructureerd geheel van activiteiten waarmee deelnemers worden ondersteund bij het voorbereiden, uitvoeren, monitoren en behalen van de doelen van de regeling. Het programma kan bestaan uit onder meer advies, coaching, kennisdeling, trainingen, intervisie en ondersteuning. Het doel is de kwaliteit van de projectuitvoering te vergroten en de beoogde resultaten van de subsidieregeling te bevorderen.
b) *DAEB:* dienst van algemeen economisch belang als bedoeld in artikel 106, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.
c) *DAEB de-minimisverordening:* Verordening (EU) 2023/2832 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen, C/2023/9701, PB L, 2023/2832, 15.12.2023.
d) *DAEB de-minimissteun:* steun die wordt verleend binnen de kaders van de DAEB de-minimisverordening.
e) *financiële verduurzaming:* het proces waarbij een onderzoeksjournalistieke organisatie haar bedrijfsvoering, processen, personele capaciteit en verdienvermogen zodanig ontwikkelt dat zij op langere termijn financieel weerbaar is en haar onderzoeksjournalistieke activiteiten kan continueren;
f) *journalistiek handelen:* het vergaren, verwerken en verspreiden van informatie en nieuws, waarbij:
i. het gaat om onafhankelijk tot stand gekomen berichtgeving die bestemd is voor een breed publiek en die bestaat uit originele, eigen content die niet machine-gegenereerd is;
ii. gestreefd wordt naar zo accuraat en evenwichtig mogelijke berichtgeving; en
iii. verantwoording wordt afgelegd en transparant wordt gehandeld en waarbij de afzender van de content duidelijk wordt gemaakt.
g) *onderzoeksjournalistiek:* kritisch en diepgravend journalistiek onderzoek:
i. dat wordt uitgevoerd op basis van een onafhankelijk geformuleerde onderzoeksvraag en met toepassing van specifiek onderzoeksjournalistieke methoden;
ii. dat beoogt feiten en verbanden bloot te leggen die apart of in hun samenhang nog niet zichtbaar waren; en
iii. waarbij een zeker algemeen maatschappelijk belang in het geding is.
h) *onderzoeksjournalistieke organisatie:* een private of publieke organisatie met als hoofdactiviteit en missie het bedrijven van onderzoeksjournalistiek in plaats van het maken van regulier, dagelijks nieuws waarbij:
i. de activiteiten zijn gericht op de Nederlandse markt;
ii. minimaal 25% van het product of de dienst tot stand is gekomen op basis van journalistiek handelen; en
iii. deze staat ingeschreven in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel dan wel deze inschrijving binnen 3 weken na het besluit tot subsidieverlening verkrijgt.
i) *ontwikkelbudget:* subsidie voor kortlopende projecten ten behoeve van de financiële verduurzaming van onderzoeksjournalistieke organisaties.
j) *Stimuleringsfonds:* het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek, bedoeld in artikel 8.2 van de Mediawet 2008.
k) *zakelijke ontwikkeling:* activiteiten gericht op het versterken van de organisatorische, financiële en commerciële positie van een onderzoeksjournalistieke organisatie, waaronder bedrijfsvoering, strategie, fondsenwerving, productontwikkeling, publieksontwikkeling, marketing, partnerships en de ontwikkeling van verdienmodellen.

Artikel 1.2 Doel van de subsidie, subsidieperiode en subsidiabele activiteiten

1. Subsidieverstrekking op grond van deze regeling heeft tot doel onderzoeksjournalistieke organisaties te ondersteunen om financiële verduurzaming effectief toe te passen en zelfstandig te continueren. Om dit doel te bereiken kan het Stimuleringsfonds subsidie verstrekken voor activiteiten ten behoeve van het versterken van hun zakelijke ontwikkeling en verduurzaming, en daarnaast kennis en handvatten bieden waarmee organisaties het proces van financiële verduurzaming blijvend kunnen sturen, evalueren en voortdurend verder ontwikkelen.

2. Het Stimuleringsfonds kan aan een onderzoeksjournalistieke organisatie subsidie verstrekken voor de kosten van activiteiten ten behoeve van het in lid 1 genoemde doel die worden uitgevoerd in de periode 1 januari 2027 tot en met 31 december 2027.

3. Een onderzoeksjournalistieke organisatie wordt in het kader van deze regeling door het Stimuleringsfonds ingedeeld in een ontwikkelfase, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen fase 1 (ontdekken), fase 2 (groeien) en fase 3 (verankeren). De fase-indeling wordt bepaald aan de hand van het aantal eerdere subsidieverleningen aan de onderzoeksjournalistieke organisatie binnen deze regeling of eerdere versies daarvan. Bij een eerste subsidieverlening wordt de subsidieaanvrager ingedeeld in fase 1, bij een tweede subsidieverlening in fase 2 en bij een derde subsidieverlening in fase 3.

4. Deelname aan een door het Stimuleringsfonds aangeboden begeleidingsprogramma maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de subsidieverlening op grond van deze regeling.

Artikel 1.3 Subsidieplafond

1. Voor subsidieverstrekking op grond van Hoofdstuk 3 van deze regeling is in totaal 1.080.000 euro beschikbaar.

2. Het Stimuleringsfonds kan besluiten het subsidieplafond te verhogen. Een besluit tot het verhogen van een subsidieplafond wordt bekendgemaakt door middel van publicatie in de Staatscourant en op de website van het Stimuleringsfonds, www.svdj.nl.

3. Het Stimuleringsfonds weigert een subsidieaanvraag voor zover door de verstrekking van de subsidie een subsidieplafond zou worden overschreden.

Artikel 1.4 Kosten die voor subsidie in aanmerking komen

1. Op grond van deze regeling kan subsidie worden verstrekt voor de volgende kosten:
   a) Loonkosten ten behoeve van zakelijke ontwikkeling: de kosten van een passende beloning van medewerkers die werkzaamheden verrichten gericht op de zakelijke, organisatorische of commerciële ontwikkeling van de onderzoeksjournalistieke organisatie, inclusief werkgeverslasten.Voor een hoofdredacteur komt maximaal 50% van de inzet voor subsidie in aanmerking onder deze kostencategorie.
   b) Journalistieke loonkosten tot maximaal 35% van het aangevraagde subsidiebedrag: de kosten van een passende beloning van medewerkers die onderzoeksjournalistieke werkzaamheden verrichten en die bijdragen aan de uitvoering van activiteiten gericht op de financiële verduurzaming van de onderzoeksjournalistieke organisatie, inclusief werkgeverslasten;
   c) Operationele kosten tot maximaal 15% van het aangevraagde subsidiebedrag:
      i. reis- en verblijfskosten van medewerkers;
      ii. opleidingskosten van medewerkers;
      iii. administratieve kosten en overheadkosten, zoals inhuur administratiekantoor, salarisadministratie en kosten voor werving van nieuwe medewerkers;
      iv. accountantskosten voor het opstellen van een rapport van feitelijke bevindingen.

2. De subsidiabele kosten worden door de subsidieaanvrager berekend volgens door het Stimuleringsfonds vastgestelde instructies.

3. Voor subsidie komen uitsluitend de in het eerste lid genoemde kosten in aanmerking, die in rechtstreeks verband staan tot de subsidiabele activiteiten en waarvan in redelijkheid mag worden aangenomen dat deze noodzakelijk zijn om de activiteiten te kunnen uitvoeren.

4. Kosten zijn uitsluitend subsidiabel indien deze door de subsidieontvanger na het besluit tot subsidieverlening zijn gemaakt.

5. Niet subsidiabel zijn kosten die reeds uit anderen hoofde zijn of worden gefinancierd.

6. Verschuldigde btw over de subsidiabele kosten zoals bedoeld in het eerste lid komt uitsluitend voor subsidie in aanmerking ingeval de subsidieaanvrager deze niet kan verrekenen.

7. Indien een aanvrager in overwegende mate gebruik maakt van ingehuurd personeel, dient de verantwoording tevens een verklaring te bevatten die is ondertekend door een meerderheid van de bestuurders en waarin zij hun akkoord geven op deze inzet.

HOOFDSTUK 2 AANVRAAG TOT SUBSIDIEVERLENING

Artikel 2.1 Subsidieaanvrager

1. Subsidie kan worden aangevraagd door een onderzoeksjournalistieke organisatie in Nederland als bedoeld in artikel 1.1, onder h.

2. Een onderzoeksjournalistieke organisatie kan op grond van deze regeling slechts één subsidieaanvraag indienen.

3. Een onderzoeksjournalistieke organisatie kan maximaal drie keer subsidie ontvangen op grond van deze regeling en eerdere versies daarvan.

4. Als een onderzoeksjournalistieke organisatie al drie keer subsidie heeft ontvangen op grond van deze regeling en eerdere versies daarvan, wordt de volgende aanvraag afgewezen.

Artikel 2.2 Subsidieaanvraag

1. Een aanvraag wordt uitsluitend ingediend door het invullen van een door het Stimuleringsfonds vastgesteld aanvraagformulier op de website van het Stimuleringsfonds, volgens de daarbij vermelde instructies, en omvat in ieder geval:
   a) Een beschrijving van de voorgenomen activiteiten, de ambities en het einddoel van het plan;
   b) Een beschrijving van de aard en omvang van het team dat de voorgenomen activiteiten gaat uitvoeren;
   c) Cv's van alle deelnemende teamleden;
   d) Een realistische begroting inclusief dekkingsplan, volgens een door het Stimuleringsfonds vastgestelde modelbegroting, van de met de voorgenomen activiteiten verband houdende kosten
   e) Een organisatiebegroting voor 2027;
   f) Concrete voorstellen voor het meten en waarderen van behaalde resultaten waarbij vooraf bepaalde *key performance indicators* (kpi's) worden gehanteerd. Deze kpi's worden na subsidieverlening in overleg met het Stimuleringsfonds vastgesteld en dienen als basis voor de evaluatie van de voortgang van het project.
   g) Een redactiestatuut of vergelijkbaar document waaruit blijkt dat de subsidieaanvrager vanuit onafhankelijkheid opereert en werkt volgens vastgestelde journalistieke uitgangspunten en waarden;
   h) Een de-minimisverklaring, volgens een door het Stimuleringsfonds vastgesteld model, over de de-minimissteun en andere staatssteun die de subsidieaanvrager in de afgelopen drie jaren heeft ontvangen;
   i) Indien beschikbaar: het Kamer van Koophandel nummer;
   j) Indien beschikbaar de meest recente jaarrekening en het meest recente jaarverslag.

2. Een aanvraag wordt alleen in behandeling genomen als deze volledig is. Het Stimuleringsfonds beoordeelt binnen een week na indiening van de aanvraag de volledigheid daarvan. In voorkomend geval krijgt de subsidieaanvrager bericht over ontbrekende gegevens, met de eenmalige uitnodiging om de ontbrekende gegevens alsnog binnen één week aan te leveren. Blijft tijdige en volledige aanlevering van de gegevens uit, dan wordt de aanvraag geweigerd.

Artikel 2.3 Termijn aanvraag

Een aanvraag wordt ingediend in de periode van 7 september 2026 tot en met 19 oktober 2026 om 23:59 uur.

HOOFDSTUK 3 SUBSIDIEVERLENING

Artikel 3.1 Verdeling subsidie

Het beschikbare subsidiebedrag wordt verdeeld op basis van een rangschikking van de aanvragen.

Artikel 3.2 Drempelcriterium

1. Aanvragen worden door het Stimuleringsfonds eerst beoordeeld aan de hand van het volgende drempelcriterium:
   a) de subsidieaanvrager voldoet aan artikel 2.1 van de regeling.

2. Als een aanvraag niet aan het drempelcriterium voldoet, wijst het Stimuleringsfonds de aanvraag af.

Artikel 3.3 Inhoudelijke criteria

1. Alleen indien de aanvraag voldoet aan artikel 3.2, wordt de aanvraag beoordeeld aan de hand van de volgende inhoudelijke criteria:
   a) **Team**: in hoeverre bestaat het team uit de nodige competenties om de organisatie inhoudelijk en zakelijk te helpen groeien?
   b) **Meerwaarde voor het veld**: in hoeverre levert de organisatie een bijdrage aan de ontwikkeling van de onderzoeksjournalistiek in zijn geheel?
   c) **Duurzaamheid**: in hoeverre is het aannemelijk dat de subsidie en het begeleidingsprogramma als een vliegwiel kunnen fungeren voor het vergaren van andere inkomsten en leidt het tot verdere financiële stabiliteit van de organisatie?

2. In de toelichting op deze regeling zijn de criteria en de wijze waarop het Stimuleringsfonds de criteria weegt, uitgewerkt.

Artikel 3.4 Beoordelingsprocedure

1. Het Stimuleringsfonds beslist gelijktijdig op de aanvragen die in behandeling zijn genomen en aan het drempelcriterium voldoen.

2. Bij beoordeling op de inhoudelijke criteria wordt het oordeel van het Stimuleringsfonds vertaald in een waardering per criterium. Hierbij wordt gewerkt met een systeem waarin deze waardering wordt omgezet in een cijfer. Zowel de waardering als het cijfer staan op zichzelf.

3. Het Stimuleringsfonds komt voor iedere aanvraag per criterium tot een gemotiveerde score volgens een vijfpuntenschaal: 1. onvoldoende 2. matig 3. voldoende 4. goed 5. zeer goed.

4. De scores per criterium worden bij elkaar opgeteld en vormen zo de totaalscore van de aanvraag.

5. De rangschikking wordt bepaald door het totaal aantal punten dat wordt behaald, waarbij aanvragen met de hoogste scores het eerst in aanmerking komen voor subsidie.

6. Een aanvraag komt uitsluitend voor rangschikking in aanmerking indien de totaalscore ten minste gelijk is aan de volgende minimumscore:
   a) Fase 1: 7 punten;
   b) Fase 2: 8 punten;
   c) Fase 3: 9 punten.
   Aanvragen die deze minimumscore niet behalen, worden afgewezen, ongeacht of het subsidieplafond is bereikt.

7. Indien het totaalbedrag van de in aanmerking komende aanvragen het subsidieplafond overschrijdt, wordt het budget als volgt verdeeld:
   a) de aanvraag die de meeste punten scoort volgens de rangschikking als genoemd in het vijfde lid, wordt als eerste gehonoreerd;
   b) telkens wordt de daaropvolgende aanvraag die de meeste punten scoort, als eerste gehonoreerd;
   c) indien meerdere aanvragen dezelfde score hebben gehaald en honorering van deze aanvragen tot overschrijding van het subsidieplafond zou leiden, dan worden deze gelijk geëindigde aanvragen als volgt gerangschikt:
      i. op basis van de toegekende score op het criterium ‘Duurzaamheid’;
      ii. de alsdan gelijk beoordeelde aanvragen op basis van de toegekende score op het criterium ‘Team’;
      iii. de alsdan gelijk beoordeelde aanvragen op basis van de toegekende score op het criterium ‘Meerwaarde voor het veld’;
      iv. de alsdan gelijk beoordeelde aanvragen op basis van loting door een notaris.

8. Wanneer door de verstrekking van een subsidie het subsidieplafond zou worden overschreden,

worden zowel de aanvraag voor die subsidie als de daarop in de rangorde volgende aanvragen, afgewezen.

Artikel 3.5 Besluit

Het Stimuleringsfonds beslist binnen 12 weken na afloop van de periode, bedoeld in artikel 2.3.

Artikel 3.6 Subsidiehoogte

De maximale hoogte van de te verlenen subsidie per subsidieaanvrager is 135.000 euro.

Artikel 3.7 Begrotingsvoorbehoud

Voor zover subsidies worden verleend ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, gebeurt dit onder de voorwaarde dat door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voldoende middelen ter beschikking worden gesteld aan het Stimuleringsfonds ter uitvoering van deze regeling.

Artikel 3.8 Bevoorschotting

1. Bij subsidieverlening wordt het verleende subsidiebedrag in twee termijnen betaald, waarbij:
   a) negentig procent van het verleende subsidiebedrag bij wijze van voorschot wordt betaald binnen vier weken na bekendmaking van het besluit tot subsidieverlening;
   b) als de subsidie overeenkomstig de verlening wordt vastgesteld, het restant van tien procent na het besluit tot subsidievaststelling wordt betaald.

2. In overleg kan het Stimuleringsfonds bij wijze van uitzondering afwijken van de hoogte van bovengenoemde tranches en overgaan tot een andere percentuele betaling.

HOOFDSTUK 4 ONTWIKKELBUDGET

Artikel 4.1 Aanvraag ontwikkelbudget

1. Ontwikkelbudget kan alleen worden aangevraagd door een onderzoeksjournalistieke organisatie die op grond van deze regeling reeds subsidie ontvangt, als bedoeld in artikel 1.4, eerste lid, onderdeel a, b of c en die met het volledige team deelneemt aan alle georganiseerde activiteiten binnen het begeleidingsprogramma.

2. Een aanvraag wordt uitsluitend ingediend door het invullen van een door het Stimuleringsfonds vastgesteld aanvraagformulier op de website van het Stimuleringsfonds, volgens de daarbij vermelde instructies, en omvat in ieder geval:
   a) een beschrijving van de voorgenomen activiteiten;
   b) een realistische begroting, conform een door het Stimuleringsfonds vastgestelde modelbegroting, van de met de voorgenomen activiteiten verband houdende kosten;
   c) een onderbouwing van de wijze waarop het voorgenomen kortlopende project bijdraagt aan de financiële verduurzaming van de onderzoeksjournalistieke organisatie;
   d) Een de-minimisverklaring, volgens een door het Stimuleringsfonds vastgesteld model, over de de-minimissteun en andere staatssteun die de subsidieaanvrager in de afgelopen drie jaren heeft ontvangen.

3. Het Stimuleringsfonds besluit binnen 4 weken op een aanvraag voor ontwikkelbudget.

Artikel 4.2 Kosten die voor het ontwikkelbudget in aanmerking komen

1. Op grond van deze regeling kan uitsluitend subsidie worden verstrekt voor de kosten, die direct verband houden met activiteiten ten behoeve van de financiële verduurzaming van de onderzoeksjournalistieke organisatie.

2. Onder de kosten, zoals bedoeld in het vorige lid, worden niet verstaan loonkosten van medewerkers die in loondienst of reeds als freelancer werken bij de onderzoeksjournalistieke organisatie.

3. Voor ontwikkelbudget komen uitsluitend de in het eerste lid genoemde kosten in aanmerking die in rechtstreeks verband staan tot de subsidiabele activiteiten en waarvan in redelijkheid mag worden aangenomen dat deze noodzakelijk zijn om de activiteiten te kunnen uitvoeren.

4. Kosten zijn uitsluitend subsidiabel indien deze na subsidieverlening door de subsidieontvanger zijn gemaakt.

5. Niet subsidiabel zijn kosten die reeds uit anderen hoofde zijn gefinancierd.

6. Verschuldigde btw over de subsidiabele kosten zoals bedoeld in het eerste lid komt uitsluitend voor subsidie in aanmerking ingeval de subsidieaanvrager de btw niet kan verrekenen met de door hem af te dragen omzetbelasting.

Artikel 4.3 Subsidieplafond ontwikkelbudget

1. Voor het ontwikkelbudget is in totaal 200.000 euro beschikbaar.

2. Het Stimuleringsfonds kan besluiten het subsidieplafond te verhogen. Een besluit tot het verhogen van een subsidieplafond wordt bekendgemaakt door middel van publicatie in de Staatscourant en op de website van het Stimuleringsfonds www.svdj.nl.

3. Het Stimuleringsfonds weigert een subsidieaanvraag voor het ontwikkelbudget voor zover door de verstrekking daarvan het subsidieplafond zou worden overschreden.

Artikel 4.4 Termijn indiening aanvraag ontwikkelbudget

1. Aanvragen voor ontwikkelbudget kunnen op maximaal vier aangewezen data worden ingediend, gedurende de gehele looptijd van het begeleidingsprogramma. Deze data zullen bij de start van het begeleidingsprogramma bekend worden gemaakt.

2. Alle aanvragen voor ontwikkelbudget die op de eerste subsidieverstrekking volgen, kunnen enkel worden ingediend wanneer de voorgaande subsidieverstrekking voor een ontwikkelbudget volgens de verplichtingen is afgesloten.

Artikel 4.5 Verdeling subsidie en beoordeling aanvragen ontwikkelbudget

1. Het Stimuleringsfonds beslist op volgorde van binnenkomst op de aanvragen voor ontwikkelbudget.

2. De aanvragen voor ontwikkelbudget dienen te voldoen aan de volgende criteria:
   a) het voorgenomen project waarvoor ontwikkelbudget wordt aangevraagd draagt bij aan de verdere ontwikkeling en uitvoering van de activiteiten ten behoeve van het structureel versterken van de financiële basis;
   b) de begroting geeft blijk van een realistische verhouding tussen de kosten en de voorgenomen activiteiten;
   c) het voorgenomen project kan worden uitgevoerd binnen een periode van 4 maanden;
   d) bij de totstandkoming van het voorgenomen project is de door het Stimuleringsfonds vastgestelde ontwikkelmethode gevolgd.

3. Indien de activiteiten waarvoor ontwikkelbudget wordt aangevraagd niet voldoen aan de criteria uit het tweede lid, dan wordt de aanvraag afgewezen.

4. Toekenning van een ontwikkelbudget heeft geen invloed op de beoordeling van daaropvolgende aanvragen voor ontwikkelbudget binnen de looptijd van de regeling.

Artikel 4.6 Verstrekking subsidievoorschot

1. Bij de eerste subsidieverlening wordt bij wijze van voorschot het volledig verleende subsidiebedrag uitgekeerd.

2. Bij elke volgende subsidieverlening wordt bij wijze van voorschot het volledig verleende subsidiebedrag uitgekeerd wanneer de subsidie van de voorgaande subsidieverlening voor het ontwikkelbudget definitief is vastgesteld.

3. Indien het uitgekeerde voorschot hoger is dan de definitief vastgestelde subsidie, wordt dit verrekend met een volgende subsidie of moet dit binnen een termijn van zes weken na vaststelling worden terugbetaald door de subsidieaanvrager.

Artikel 4.7 Aanvraag tot vaststelling ontwikkelbudget

1. Een aanvraag tot subsidievaststelling wordt ingediend na afloop van elk project binnen het begeleidingsprogramma, uiterlijk op de daartoe door het Stimuleringsfonds vast te stellen data.

2. Alle aanvragen tot subsidievaststelling moeten uiterlijk 31 januari 2028 zijn ingediend.

3. Een aanvraag tot subsidievaststelling gaat vergezeld van een activiteitenverslag en een financieel verslag, zoals bedoeld in artikel 4.8. Het activiteitenverslag en het financieel verslag worden uitsluitend ingediend volgens een door het Stimuleringsfonds vast te stellen format.

4. De subsidie wordt vastgesteld op basis van het activiteitenverslag en het financieel verslag.

Artikel 4.8 Activiteitenverslag en financieel verslag

1. Het activiteitenverslag bevat een overzicht van de activiteiten waarvoor ontwikkelbudget is verstrekt en van de daarmee bereikte resultaten, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de effecten daarvan voor de onderzoeksjournalistieke organisatie.

2. Het financieel verslag bevat een overzicht van de gerealiseerde kosten ten opzichte van de begrote kosten in de subsidieaanvraag.

HOOFDSTUK 5 STAATSSTEUN

Artikel 5.1 Staatssteun

1. De activiteiten voor de financiële verduurzaming van onderzoeksjournalistieke organisaties worden aangewezen als DAEB. De activiteiten die met de uitvoering van de DAEB verband houden betreffen het structureel versterken van de financiële basis van onderzoeksjournalistieke organisaties, door in te zetten op de inhoudelijke en zakelijke groei van de organisatie en de ontwikkeling van onderzoeksjournalistiek in zijn algemeen. De activiteiten dienen te fungeren als vliegwiel voor het vergaren van andere inkomsten en dienen te leiden tot verdere financiële stabiliteit van de organisatie.

2. De kosten die voor vergoeding in aanmerking komen, zijn omschreven in artikel 1.4 en artikel 4.2 van deze regeling.

3. De subsidieaanvrager wordt in de subsidieverleningsbeschikking met de uitvoering van de DAEB belast.

4. Subsidieverlening wordt geweigerd als daardoor het plafond van de DAEB de-minimisverordening wordt overschreden of aan één van de andere voorwaarden van de DAEB de-minimisverordening niet is voldaan.

HOOFDSTUK 6 VERPLICHTINGEN EN VERANTWOORDING

Artikel 6.1 Medewerkings- en informatieplicht

1. De subsidieontvanger is verplicht de activiteiten uit te voeren overeenkomstig de beschrijving in de aanvraag.

2. De subsidieontvanger neemt deel aan alle onderdelen van het door het Stimuleringsfonds aangeboden begeleidingsprogramma, stelt zich coachbaar op en volgt in dat verband de aanwijzingen van de begeleiding op.

3. De subsidieontvanger werkt mee aan onderzoeken, bijeenkomsten en overlegrondes die door of namens het Stimuleringsfonds worden georganiseerd met het doel inzicht te verkrijgen in de voortgang en resultaten van het project of ten behoeve van de ontwikkeling van beleid. Op door het Stimuleringsfonds aangewezen momenten verstrekt de subsidieontvanger meetbare doelen en resultaten, en neemt hij deel aan schriftelijke evaluaties en evaluatiegesprekken met het Stimuleringsfonds.

4. De subsidieontvanger werkt actief mee aan de presentatie en publicatie van tussentijdse projectresultaten, ter bevordering van de zichtbaarheid van het project en het delen van kennis met relevante partijen binnen de sector.

5. De subsidieontvanger doet zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling aan het Stimuleringsfonds van omstandigheden die van belang kunnen zijn voor een beslissing tot wijziging, intrekking of vaststelling van de subsidie, waaronder ingrijpende wijzigingen in de opzet en uitvoering van een project en elke wijziging die leidt tot een aanpassing van de begroting met meer dan 10 procent van de totale kosten. Bij het melden van een dergelijke omstandigheid worden de relevante stukken overgelegd.

6. De subsidieontvanger vermeldt bij communicatie over de gesubsidieerde activiteiten dat deze mede mogelijk zijn gemaakt door het Stimuleringsfonds. De vermelding wordt niet aangebracht op afzonderlijke journalistieke producties, tenzij het Stimuleringsfonds anders bepaalt.

HOOFDSTUK 7 SUBSIDIEVASTSTELLING

Artikel 7.1 Aanvraag tot vaststelling

1. Een aanvraag tot subsidievaststelling wordt uiterlijk 28 februari 2028 ingediend.

2. De aanvraag tot subsidievaststelling gaat vergezeld van een inhoudelijk verslag en een financieel verslag als bedoeld in artikel 7.2.

Artikel 7.2 Inhoudelijk verslag en financieel verslag

1. Het inhoudelijk verslag geeft een overzicht van de activiteiten die met de subsidie zijn uitgevoerd en de resultaten die daarmee zijn behaald. Daarbij wordt speciaal ingegaan op het proces van financiële verduurzaming, de zakelijke ontwikkeling van de organisatie en de belangrijkste inzichten die de subsidieaanvrager daarbij heeft opgedaan.

2. Het financieel verslag bevat:
   a) een bestedingsverantwoording over de gehele subsidieperiode, afgezet tegen de begroting zoals deze bij de subsidieaanvraag is ingediend; en
   b) een rapport van feitelijke bevindingen opgesteld door een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. In dit rapport wordt vastgesteld in hoeverre de opgevoerde kosten zoals beschreven in het format van het Stimuleringsfonds aansluiten op financiële administratie van de onderzoeksjournalistieke organisatie.

3. Het inhoudelijke verslag en het financieel verslag worden opgesteld volgens een door het Stimuleringsfonds vast te stellen format.

4. Het Stimuleringsfonds kan in het besluit tot subsidieverlening nadere verplichtingen opleggen in verband met de inrichting van het inhoudelijke verslag en het financieel verslag.

Artikel 7.3 Wijziging, intrekking en terugvordering

1. Zolang de subsidie niet is vastgesteld kan het Stimuleringsfonds de subsidieverlening intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen als:
   a) de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel hebben plaatsgevonden of zullen plaatsvinden;
   b) de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen;
   c) de subsidieontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag tot subsidieverlening zou hebben geleid;
   d) de subsidieverlening anderszins onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten.

2. De intrekking of wijziging werkt terug tot en met het tijdstip waarop de subsidie is verleend, tenzij het Stimuleringsfonds bij de intrekking of wijziging anders bepaalt.

3. Het Stimuleringsfonds kan de subsidievaststelling intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen:
   a) op grond van feiten of omstandigheden waarvan het Stimuleringsfonds bij de subsidievaststelling redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de subsidie lager dan overeenkomstig de subsidieverlening zou zijn vastgesteld;
   b) als de subsidievaststelling onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten; of
   c) als de subsidieontvanger na de subsidievaststelling niet heeft voldaan aan verplichtingen die aan de subsidie zijn verbonden.

4. De intrekking of wijziging werkt terug tot en met het tijdstip waarop de subsidie is vastgesteld, tenzij het Stimuleringsfonds bij de intrekking of wijziging anders bepaalt.

HOOFDSTUK 8 SLOTBEPALINGEN

Artikel 8.1 Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking op 1 juli 2026.

2. Als de Staatscourant waarin deze regeling wordt geplaatst, wordt uitgegeven na 1 juli 2026, treedt deze regeling in afwijking van het eerste lid in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt zij terug tot en met 1 juli 2026.

3. Deze regeling vervalt met ingang van 1 juli 2028. In afwijking van de eerste volzin blijft deze regeling zoals hij luidde op de dag voorafgaand aan de datum met ingang waarvan deze regeling vervalt, van toepassing op de afwikkeling van op grond van deze regeling ingediende aanvragen en verleende subsidies.

Artikel 8.2 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling Verduurzaming Onderzoeksjournalistieke Organisaties 2026–2027.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Het bestuur van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek,
M. Olij
Voorzitter a.i.

TOELICHTING OP DE SUBSIDIEREGELING VERDUURZAMING ONDERZOEKSJOURNALISTIEKE ORGANISATIES 2026–2027

I. Algemeen

De Regeling Verduurzaming Onderzoeksjournalistieke Organisaties bouwt voort op eerdere subsidieregelingen van het Stimuleringsfonds die zijn ontwikkeld om de onderzoeksjournalistiek in Nederland te versterken. Met deze regeling ligt de nadruk op het versterken van het zakelijk ontwikkelvermogen van onderzoeksjournalistieke organisaties, zodat zij zich ook na afloop van het subsidietraject duurzaam kunnen blijven ontwikkelen.

Gespecialiseerde onderzoeksjournalistieke organisaties vervullen een belangrijke rol binnen het medialandschap. Zij werken vaak samen met andere mediaorganisaties, delen kennis en leiden nieuw talent op. Tegelijkertijd is hun financiële positie vaak kwetsbaar, waardoor continuïteit en verdere ontwikkeling onder druk kunnen staan. Deze regeling ondersteunt organisaties bij het ontwikkelen van de kennis, vaardigheden en werkwijzen die nodig zijn om hun organisatie ook op langere termijn zakelijk te versterken.

De zakelijke ontwikkeling kan verschillende vormen aannemen, afhankelijk van de aard en ontwikkelfase van de organisatie. Voorbeelden zijn het vergroten en diversifiëren van inkomstenbronnen, het versterken van de relatie met donateurs, lezers of abonnees, het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen of het investeren in technologie, data en distributie. Het uiteindelijke doel is niet alleen een sterkere financiële basis, maar vooral dat organisaties in staat zijn zich ook na afloop van het subsidietraject zelfstandig verder te ontwikkelen.

De regeling is ingericht als een ontwikkeltraject in drie opeenvolgende fases van ieder één jaar. Organisaties vragen de subsidie jaarlijks aan en werken per fase toe naar vooraf vastgestelde ontwikkeldoelen. Deze opzet sluit aan bij de ervaringen uit eerdere subsidieregelingen, waaruit is gebleken dat een stapsgewijze aanpak organisaties richting geeft en de gevraagde ontwikkeling beter uitvoerbaar maakt. Door de ontwikkeling op te delen in haalbare fases, werken organisaties stapsgewijs toe naar een duurzame verandering in hun zakelijke werkwijze en organisatiecultuur.

Om de kans op een succesvolle ontwikkeling te vergroten, nemen alle subsidieontvangers deel aan een verplicht begeleidingsprogramma. Na maximaal drie fases wordt verwacht dat de organisatie de beoogde ontwikkeling heeft doorgemaakt en zelfstandig verder kan bouwen aan haar zakelijke ontwikkeling. Hernieuwde deelname aan de regeling is daarom niet mogelijk. Het Stimuleringsfonds evalueert de regeling jaarlijks en kan, indien de praktijk daartoe aanleiding geeft, de opzet of het aantal fases aanpassen.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1.1 Definities

Bij artikel 1.1, onderdeel g. Het begrip onderzoeksjournalistiek

Er bestaan uiteenlopende definities voor het begrip onderzoeksjournalistiek, zowel in de wetenschap als in de journalistieke praktijk. Onafhankelijk, onderzoekend, kritisch en diepgravend zijn terugkerende termen daarbij. Het ijkpunt dat het Stimuleringsfonds hanteert is de definitie van Henri Beunders (onderzoek DSP-groep).

De term ‘onafhankelijk geformuleerde onderzoeksvraag’ houdt in dat de opzet is om langs journalistieke weg iets te onderzoeken, anders dan om een vooraf vastgesteld punt aan te tonen.

De beschikbare subsidiegelden zijn bestemd voor de bevordering van onderzoeksjournalistiek, bedreven door onderzoeksjournalistieke organisaties die zich vrijwaren van de dagelijkse nieuwsstroom. Van belang is dat zij zich richten op samenwerking met andere journalistieke organisaties en kunnen bogen op uitgebreide ervaring met het vak en een bewezen trackrecord. Deze subsidie kan zowel door landelijke als door regionale of lokale organisaties worden aangevraagd.

Bij artikel 1.1, onderdeel h, onder iii. Inschrijving Kamer van Koophandel

Mocht een subsidieaanvrager die in aanmerking komt voor subsidie niet staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, dan wordt de subsidie enkel verleend onder voorwaarde dat de inschrijving

binnen 3 weken na bekendmaking van het besluit alsnog wordt verkregen en het bewijs hiervan wordt toegestuurd aan het Stimuleringsfonds.

Artikel 1.2 Doel van de subsidie en subsidiabele activiteiten

Subsidieverlening vindt plaats binnen een gefaseerd ontwikkelingstraject. Het Stimuleringsfonds deelt subsidieaanvragers in fase 1, fase 2 of fase 3 in op basis van het aantal eerdere subsidieverleningen binnen deze regeling of eerdere versies daarvan.

Onder ontwikkelfase wordt verstaan: de binnen deze subsidieregeling vastgestelde ontwikkelingscategorie van een onderzoeksjournalistieke organisatie, die aangeeft in welke mate kennis en vaardigheden zijn verworven om financiële verduurzaming effectief toe te passen en zelfstandig te continueren. Daarbij wordt gekeken naar de ontwikkeling van de bedrijfsvoering, processen, personele capaciteit en het verdienvermogen van de organisatie. De ontwikkelfase bepaalt binnen welke groeistap een aanvrager subsidie kan aanvragen en wordt vastgesteld op basis van eerdere subsidieverleningen binnen deze regeling of voorgangers daarvan.

Het doel van de regeling is overeenkomstig Artikel 1.2: onderzoeksjournalistieke organisaties te ondersteunen om financiële verduurzaming effectief toe te passen en zelfstandig te continueren. Dit betekent dat het Stimuleringsfonds zich richt op activiteiten ten behoeve van het versterken van zakelijke ontwikkeling en verduurzaming, én op het bieden van kennis en handvatten waarmee organisaties het proces van financiële verduurzaming blijvend kunnen sturen, evalueren en voortdurend verder ontwikkelen. Financiële verduurzaming is hierin een doorlopend proces waarbij een organisatie haar bedrijfsvoering, processen, personele capaciteit en verdienvermogen zodanig ontwikkelt dat zij op langere termijn financieel weerbaar is en haar onderzoeksjournalistieke activiteiten kan continueren. De gefaseerde structuur biedt organisaties helderheid over het verwachte ontwikkelingspad en zorgt ervoor dat per fase passende leerdoelen, activiteiten en ondersteuning worden geboden.

De drie ontwikkelfases worden als volgt toegelicht:

Fase 1 – Ontdekken

De onderzoeksjournalistieke organisatie verzamelt informatie over haar doelgroep, organisatie en verdienvermogen en brengt in kaart welke stappen nodig zijn om haar financiële basis te versterken. De organisatie onderzoekt welke waarde zij toevoegt voor haar doelgroep en welke mogelijkheden er zijn om haar inkomsten en organisatorische capaciteit duurzaam te ontwikkelen. Er worden antwoorden gezocht op vragen als: welke waarde voeg ik toe voor mijn publiek? Is het publiek bereid daarvoor te betalen? Welke wijzigingen in mijn team, organisatie of product zijn nodig om mijn organisatie duurzaam te laten groeien?

Fase 2 – Groeien

De onderzoeksjournalistieke organisatie heeft een effectief zakelijk team en toetst aannames en ideeën in de praktijk volgens een bewezen methode. De organisatie werkt aan het versterken van haar bedrijfsvoering, processen, personele capaciteit en verdienvermogen. Er worden antwoorden gezocht op vragen als: welke campagnestrategie levert de beste resultaten op? Welke financieringsstromen leveren duurzame inkomsten op? Hoe kan ik mijn inkomsten diversifiëren? Welke organisatorische keuzes dragen bij aan verdere financiële verduurzaming?

Fase 3 – Verankeren

De onderzoeksjournalistieke organisatie heeft uitstekende kennis van haar doelgroep en werkt aan manieren om haar verdienmodel en organisatie langdurig te verduurzamen. De focus ligt op het bestendigen van de bereikte resultaten en het structureel verankeren van kennis, processen en inkomstenbronnen binnen de organisatie. Er worden antwoorden gezocht op vragen als: hoe behoud ik bestaande abonnees of donateurs? Hoe zet ik mijn zakelijke ontwikkeling voort zonder subsidie van het Stimuleringsfonds? Hoe zorg ik ervoor dat mijn organisatie ook op langere termijn financieel weerbaar blijft?

Artikel 1.4 Kosten die voor subsidie in aanmerking komen

Subsidieverstrekking vindt plaats ten behoeve van activiteiten gericht op het structureel versterken van de financiële basis van onderzoeksjournalistieke organisaties. Voor subsidie komen in aanmerking: loonkosten ten behoeve van zakelijke ontwikkeling, journalistieke loonkosten en operationele kosten.

Medewerkers kunnen zowel arbeidskrachten in dienstverband als ingehuurde arbeidskrachten op freelancebasis zijn. Onder loonkosten wordt verstaan, in geval van een dienstverband, het brutoloon vermeerderd met werkgeverslasten. Onder werkgeverslasten worden verstaan vakantiegeld, loonheffingen en pensioenafdrachten.

De subsidieaanvrager draagt zorg voor passende beloning van de medewerkers. Bij het bepalen van een passende beloning dient de subsidieaanvrager de richtlijnen van de Fair Practice Code voor de culturele en creatieve industrie te volgen. Deze zijn te raadplegen via: https://fairpracticecode.nl/. Het Stimuleringsfonds legt de verantwoordelijkheid nadrukkelijk bij de subsidieaanvrager en verleent alleen een bijdrage tot een bepaald maximum.

Eerste lid, onderdeel a (Loonkosten ten behoeve van zakelijke ontwikkeling)

Onder loonkosten ten behoeve van zakelijke ontwikkeling worden verstaan de kosten van medewerkers die werkzaamheden verrichten gericht op het versterken van de organisatorische, financiële of commerciële positie van de organisatie. Hieronder vallen bijvoorbeeld werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering, strategieontwikkeling, fondsenwerving, productontwikkeling, publieksontwikkeling, marketing, partnerships en de ontwikkeling van verdienmodellen.

Ook de hoofdredacteur kan voor een deel van diens werkzaamheden onder deze kostencategorie worden opgevoerd. Dit is uitsluitend mogelijk voor werkzaamheden die bijdragen aan de zakelijke, organisatorische of commerciële ontwikkeling van de onderzoeksjournalistieke organisatie. Werkzaamheden die primair zien op de redactionele aansturing van de organisatie vallen hier niet onder. Maximaal 50% van de totale inzet van de hoofdredacteur kan onder deze kostencategorie worden opgevoerd.

Eerste lid, onderdeel b (Journalistieke loonkosten)

Onder journalistieke loonkosten worden verstaan de kosten van medewerkers die onderzoeksjournalistieke werkzaamheden verrichten en die bijdragen aan de uitvoering van activiteiten gericht op de financiële verduurzaming van de organisatie.

Voor journalistieke loonkosten geldt een maximum van 35% van het aangevraagde subsidiebedrag. Indien de toegewezen subsidie lager uitvalt dan de aangevraagde subsidie geldt dit maximum eveneens voor het toegekende subsidiebedrag.

Bijvoorbeeld:

Een subsidieaanvrager dient een aanvraag in voor € 135.000, waarvan € 47.250 (= 35%) begroot is voor journalistieke loonkosten. In de toewijzing worden enkele begrote kostenposten niet gehonoreerd, waardoor de toegewezen subsidie op € 125.000 uitkomt. Het aandeel dat hiervan gebruikt mag worden voor journalistieke loonkosten blijft 35% en wordt daarmee eveneens verlaagd, naar € 43.750.

Eerste lid, onderdeel c (Operationele kosten)

Operationele kosten betreffen de kosten genoemd in artikel 1.4, eerste lid, onderdeel c. Hieronder vallen reis- en verblijfskosten van medewerkers, opleidingskosten van medewerkers, administratieve kosten en overheadkosten en accountantskosten voor het opstellen van een rapport van feitelijke bevindingen. Andere personeelsgerelateerde kosten, zoals reis- en verblijfskosten, opleidingskosten en overige overheadkosten, komen niet in aanmerking als loonkosten maar kunnen worden opgevoerd als operationele kosten.

Onder reis- en verblijfskosten worden verstaan de kosten die medewerkers maken voor reizen en verblijf in het kader van de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten. Reiskosten komen uitsluitend voor subsidie in aanmerking op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten voor reizen per openbaar vervoer in de tweede klasse of op basis van een vaste vergoeding van € 0,23 per kilometer voor reizen met eigen vervoer.

Onder opleidingskosten worden verstaan de kosten van trainingen, cursussen en andere vormen van deskundigheidsbevordering van medewerkers die bijdragen aan de ontwikkeling van de organisatie.

Onder administratieve kosten en overheadkosten worden verstaan kosten voor de inhuur van een administratiekantoor, salarisadministratie, de werving van nieuwe medewerkers, IT, huisvesting en marketingkosten.

Onder accountantskosten worden verstaan de kosten voor het opstellen van een rapport van feitelijke bevindingen.

Voor operationele kosten geldt een maximum van 15% van het aangevraagde subsidiebedrag. Indien de toegewezen subsidie lager uitvalt dan de aangevraagde subsidie geldt dit maximum eveneens voor het toegekende subsidiebedrag.

Bijvoorbeeld:

Een subsidieaanvrager dient een aanvraag in voor € 135.000, waarvan € 20.250 (= 15%) begroot is voor operationele kosten. In de toewijzing worden enkele begrote kostenposten niet gehonoreerd, waardoor de toegewezen subsidie op € 125.000 uitkomt. Het aandeel dat hiervan gebruikt mag worden voor operationele kosten blijft 15% en wordt daarmee eveneens verlaagd, naar € 18.750.

Zevende lid (inhuur extern personeel)

Onder 'in overwegende mate' wordt verstaan wanneer meer dan 50% van de totale arbeidsinzet gedurende de projectperiode wordt geleverd door ingehuurd personeel.

Artikel 2.1 Subsidieaanvrager, derde lid

Met eerdere regelingen van het Stimuleringsfonds worden in ieder geval bedoeld:
- Subsidieregeling Verduurzaming Onderzoeksjournalistieke organisaties 2025–2026, Staatscourant 2025, 32174;

Artikel 2.2 Subsidieaanvraag

Bij artikel 2.2, eerste lid, onder e (organisatiebegroting voor 2027)

Een organisatiebegroting beslaat een realistisch, financieel overzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven van een onderzoeksjournalistieke organisatie voor het jaar 2027.

Bij artikel 2.2, tweede lid

Bij de beoordeling op volledigheid worden de bij de aanvraag ingeleverde documenten door het Stimuleringsfonds enkel getoetst op:
– Werkzaamheid: is het (geüploade) bestand te openen en niet beschadigd;
– Format: is de begroting, als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid onder d, opgesteld in het door het Stimuleringsfonds vastgestelde format;
– Plaats: is het gevraagde document op de juiste plaats in het aanvraagformulier geüpload?

Artikel 3.3 Inhoudelijke criteria

Bij het beoordelen van de aanvragen aan de hand van de verschillende beoordelingscriteria betrekt het Stimuleringsfonds de volgende gezichtspunten:

Team: in hoeverre bestaat het team uit de nodige competenties om de organisatie inhoudelijk en zakelijk te helpen groeien? Is er sprake is van multidisciplinariteit binnen het team? Zijn de competenties die nodig zijn om de financiële verduurzaming tot een succes te maken aanwezig? Welke oplossingen worden gezocht om het team te versterken? In hoeverre zijn de juiste competenties aanwezig om de aangekaarte uitdagingen binnen de organisatie of sector aan te gaan? Hierbij wordt ook gekeken naar de meegeleverde cv's van de afzonderlijke leden.

Ter illustratie: een team bestaande uit drie onderzoeksjournalisten scoort lager dan een team bestaande uit een zakelijk leider, marketeer en journalist. Ook moet de subsidieaanvrager blijk geven van ontbrekende disciplines, indien deze niet in het team aanwezig zijn, maar wel nodig zijn voor de uitvoering van de voorgenomen activiteiten uit de aanvraag.

Meerwaarde voor het veld: in hoeverre levert de organisatie een bijdrage aan de ontwikkeling van de onderzoeksjournalistiek in zijn geheel?

Een organisatie die duurzaam samenwerkt met andere (nieuws)organisaties, kennis deelt en overdraagt, scoort hoog op dit criterium. Ook het structureel opleiden van (jong) talent draagt bij aan een goede beoordeling. Onder duurzame samenwerking verstaan we een samenwerking die complementair, wederkerig en gelijkwaardig is. Voor wat betreft opleiding wordt gekeken of er een duidelijk idee

is over welke vaardigheden en competenties talent nodig heeft en wat voor begeleiding zij krijgen bij het uitvoeren van hun werk.

Duurzaamheid: in hoeverre is het aannemelijk dat de subsidie en het begeleidingsprogramma als een vliegwiel kunnen fungeren voor het vergaren van andere inkomsten en leidt het tot verdere financiële stabiliteit van de organisatie?

Bij dit criterium wordt er gekeken naar de lange termijnvisie van de organisatie en de plannen die zij heeft om zich financieel te verduurzamen. Aanvragen worden beoordeeld aan de hand van de volgende vragen:

Heeft men een gedegen plan voor het werven van extra inkomsten en het diversifiëren van inkomstenbronnen? Heeft men een plan voor het afbouwen van de subsidie? Heeft men scherp zicht op hoe nieuwe kennis en expertise, mede aan de hand van het begeleidingsprogramma, hier een bijdrage aan kan leveren?

Artikel 3.4 Beoordelingsprocedure

Artikel 3.4 regelt de wijze waarop aanvragen door het Stimuleringsfonds inhoudelijk beoordeeld worden.

Eerste lid

De fase waarin een onderzoeksjournalistieke organisatie zich bevindt weegt mee in de beoordeling van de inhoudelijke criteria. Hierbij wordt verwacht dat een onderzoeksjournalistieke organisatie binnen een subsidieverlening hetgeen kan bereiken dat nodig is om door te groeien naar de volgende fase. In welke fase een subsidieaanvrager zich bevindt, wordt bepaald door het Stimuleringsfonds. Een subsidieaanvrager die nog geen subsidie heeft ontvangen binnen eerdere versies van deze regeling wordt altijd ingedeeld in fase 1. Bij subsidieaanvragers die eerder subsidie hebben ontvangen op grond van eerdere versies van deze regeling, wordt de indeling gebaseerd op het aantal keer dat er subsidie is verstrekt aan de onderzoeksjournalistieke organisatie. Hierbij geldt dat bij de tweede subsidieverlening een subsidieaanvrager wordt ingedeeld in fase 2 en bij een derde subsidieverlening in fase 3.

Bij de beoordeling van de drie inhoudelijke criteria, ‘Duurzaamheid, ‘Team’ en ‘Meerwaarde voor het veld’ wordt de hoogte van de score bepaald door twee onderdelen. Er wordt beoordeeld of subsidieaanvragers met hun antwoorden zijn ingegaan op alle genoemde elementen en hun antwoorden op de gestelde vragen voldoende hebben onderbouwd. Daarnaast worden de gegeven antwoorden gewogen aan de hand van de ontwikkelingsfase waarin de onderzoeksjournalistieke organisatie zich bevindt. Concreet houdt dit in dat bij fase 1 onderbouwde aannames en ideeën voldoende zijn om te scoren op de inhoudelijke criteria. Bij fase 2 dient een subsidieaanvrager zijn plannen en antwoorden te baseren op in de praktijk getoetste aannames en ideeën, bijvoorbeeld uit de kortlopende projecten waarvoor ontwikkelbudget is verleend. Bij fase 3 wordt verwacht dat de subsidieaanvrager beschikt over aannames en ideeën, gevalideerd door systematisch verzamelde kwalitatieve en kwantitatieve data om zijn antwoorden en plannen te onderbouwen.

Tweede t/m tiende lid

Bij de beoordeling wordt elk criterium afzonderlijk gewaardeerd met een waarderingsschaal in woorden (zoals ‘goed’, ‘voldoende’, ‘matig’). Deze waarderingen dienen als hulpmiddel voor een zorgvuldige en evenwichtige beoordeling van de aanvragen. Aan elke waardering is een cijfer (punten) gekoppeld, met het oog op een vertaling naar een rangorde van de aanvragen. De besluiten zijn gebaseerd op een beargumenteerde beoordeling van de aanvragen, aan de hand van de criteria en de bijbehorende waarderingen en cijfers. De waarderingen met bijbehorende cijfers worden voor elk van de criteria als volgt toegepast. Het cijfer staat op zichzelf en betreft geen directe vergelijking met andere subsidieaanvragers. De cijfers van elk criterium worden bij elkaar opgeteld en resulteren in een rangorde op basis waarvan aanvragen worden gehonoreerd.

Waardering	Cijfer	Toelichting
zeer goed	5	uitsluitend positief, er zijn geen punten van kritiek
goed	4	positief, slechts kleine punten van kritiek
voldoende	3	positief, met een aantal punten van kritiek
matig	2	matig, substantiële punten van kritiek
onvoldoende	1	onder de maat, de kritische punten hebben de overhand.

De totaalscore van de aanvraag komt als volgt tot stand: de scores van elk inhoudelijk criterium worden bij elkaar opgeteld.

Hoofdstuk 4 Ontwikkelbudget

Binnen de Regeling bestaat de mogelijkheid tot het aanvragen van een ontwikkelbudget. Deze subsidie, bedoeld voor het uitvoeren van kortlopende projecten, biedt de onderzoeksjournalistieke organisatie de mogelijkheid om in een korte periode nieuwe initiatieven te testen en te valideren. Het ontwikkelbudget is bedoeld om activiteiten ten bate van de zakelijke ontwikkeling van de organisatie kleinschalig uit te proberen, om te kijken of de activiteiten leiden tot het gewenste resultaat. De organisaties worden geacht binnen de gestelde termijn aan te tonen dat de geteste activiteiten potentie vertonen voor verdere ontwikkeling of schaalbaarheid. Na afloop wordt verwacht dat de organisatie verslag doet van de opgedane inzichten en bevindingen.

Bij artikel 4.5, tweede lid, onder d

De kortlopende projecten waarvoor ontwikkelbudget wordt aangevraagd dienen tot stand te komen door het volgen van de door het Stimuleringsfonds vastgestelde ontwikkelmethode. Deze methode zal bij aanvang van het begeleidingsprogramma bekend worden gemaakt.

Hoofdstuk 5 Staatssteun

De subsidie moet worden aangemerkt als staatssteun in de zin van artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Staatssteun is gereguleerd op Europees niveau en moet in beginsel worden goedgekeurd door de Europese Commissie voordat de staatssteun mag worden uitbetaald (de aanmeldings- en standstillverplichting). Daarop bestaan echter uitzonderingen.

Eén van die uitzonderingen betreft de regelgeving over diensten van algemeen economisch belang (DAEB). Een DAEB is een dienst waarmee een algemeen belang is gemoeid waarin de markt niet, onvoldoende of op onjuiste wijze voorziet. Overheden mogen deze diensten beleggen bij een onderneming. De overheid mag de onderneming daarna compenseren voor het uitvoeren van de dienst. De staatssteun hoeft dan niet te worden aangemeld bij de Europese Commissie.

Met de financiële verduurzaming van onderzoeksjournalistieke organisaties is een duidelijk algemeen belang gemoeid. De organisaties leveren een bijdrage aan het functioneren van de democratische rechtsstaat. Zij doen diepgravend en kritisch onderzoek om machtsmisbruik, misstanden en maatschappelijke ontwikkelingen bloot te leggen die anders verborgen zouden blijven. Zij voorzien burgers van informatie om actief deel te nemen aan het publieke debat en politieke besluitvorming kritisch te kunnen volgen. Bovendien beschikken de organisaties over onvoldoende financiële middelen.[1] Daarom is een compensatie van de overheid nodig.[2]

In deze subsidieregeling worden de activiteiten voor de financiële verduurzaming van onderzoeksjournalistieke organisaties daarom aangewezen als een DAEB. De activiteiten die met de uitvoering van de DAEB verband houden hebben betrekking op het structureel versterken van de financiële basis van onderzoeksjournalistieke organisaties, door in te zetten op de inhoudelijke en zakelijke groei van de organisatie en de ontwikkeling van onderzoeksjournalistiek in zijn algemeen. De activiteiten dienen te fungeren als vliegwiel voor het vergaren van andere inkomsten en dienen te leiden tot verdere financiële stabiliteit van de organisatie. De compensatie heeft betrekking op de kosten zoals genoemd in artikel 1.4 en artikel 4.2 van deze regeling. Op grond van de DAEB de-minimisverordening kan een vergoeding voor de uitvoering van de DAEB worden verleend, zonder dat deze vergoeding hoeft te worden aangemeld bij de Europese Commissie, als aan de voorwaarden van die verordening wordt voldaan. In dat geval is sprake van DAEB de-minimissteun. Van belang is dat het plafond van de DAEB de-minimisverordening niet wordt overschreden. Een onderneming mag over een periode van drie jaar niet meer dan 750.000 EUR DAEB-de-minimissteun ontvangen. Dit plafond kan worden opgehoogd tot 1.050.000 EUR over een periode van drie jaar, met toepassing van de reguliere de-minimisverordening.[3]

Om DAEB de-minimissteun te mogen ontvangen, dienen subsidieontvangers een de-minimisverklaring in te vullen, waarin zij verklaren over alle de-minimissteun en staatssteun die zij

---

1 *Kamerstukken II* 2017/18, 32 827, nr. 126.
2 Besluit van de Commissie van 24 oktober 2023 inzake steunmaatregel SA.108315 (Denmark – Aid scheme for local weekly newspapers), randnr. 67.
3 Verordening (EU) 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun, C/2023/9700, PB L 2023/2831, 15.12.2023.

in de afgelopen drie jaren hebben ontvangen, zodat het Stimuleringsfonds kan nagaan of het maximumbedrag per drie jaar wordt overschreden. Het Stimuleringsfonds zal een modelverklaring ter beschikking stellen die bij de subsidieaanvraag moet worden ingediend.

In de subsidieverleningsbeschikking zal de subsidieaanvrager met de uitvoering van de DAEB worden belast, waarbij ten minste een verwijzing zal worden opgenomen naar de DAEB de-minimisverordening (en indien van toepassing: de reguliere de-minimisverordening) zodat duidelijk is dat de subsidie in overeenstemming met deze verordening(en) is verleend.

Bij een overschrijding van het maximumbedrag is toepassing van de DAEB de-minimisverordening niet mogelijk en zal de subsidieverlening worden geweigerd. Als een onderzoeksjournalistieke organisatie voor de uitvoering van dezelfde DAEB al compensatie ontvangt op grond van het Altmark-arrest, het DAEB-vrijstellingsbesluit of een goedkeuringsbesluit van de Commissie, dan kan geen gebruik worden gemaakt van de DAEB de-minimisverordening en zal de subsidieverlening worden geweigerd.

Mocht in een individueel geval niet aan (één van) de (andere) voorwaarden van de DAEB de-minimisverordening zijn voldaan, dan wordt de subsidieverlening geweigerd, in overeenstemming met artikel 4:35, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

Hoofdstuk 6 Verplichtingen en verantwoording

Dit hoofdstuk regelt hoe de subsidieontvangers en het Stimuleringsfonds samenwerken en elkaar informeren over de geboekte voortgang. Uitgangspunten hierbij zijn commitment, openheid en eerlijkheid.

Het Stimuleringsfonds subsidieert de duurzame ontwikkeling van redacties. Naast het verstrekken van subsidie zet het Stimuleringsfonds actief in op het aanbieden van coaching, begeleiding en kennisdeling, waarbij het aanbod zoveel mogelijk wordt afgestemd op de behoeften van deelnemers. Om deze begeleiding effectief te laten zijn, wordt van subsidieontvangers verwacht dat zij actief deelnemen aan alle onderdelen van het door het Stimuleringsfonds aangeboden begeleidingsprogramma, zich coachbaar opstellen en aanwijzingen van begeleiders opvolgen voor zover deze verband houden met de doelstellingen van het traject.

De verplichting om deel te nemen aan alle onderdelen van het begeleidingsprogramma betekent niet dat subsidieontvangers in iedere ronde een aanvraag voor een ontwikkelbudget als bedoeld in hoofdstuk 4 van deze regeling moeten indienen. Het aanvragen van een ontwikkelbudget is afhankelijk van de ontwikkelbehoefte en de fase waarin een redactie zich bevindt. Deelname aan het begeleidingsprogramma en het benutten van de daarin aangeboden ondersteuning staan los van de keuze om al dan niet een ontwikkelbudget aan te vragen.

Op door het Stimuleringsfonds aangewezen momenten vragen wij subsidieontvangers hun doelstellingen, resultaten en voortgang te delen en deze in samenspraak met het team van het Stimuleringsfonds te evalueren. De gegevens en informatie die in dat kader worden verzameld en gedeeld, stellen het Stimuleringsfonds in staat de voortgang van projecten te beoordelen. Daarnaast dragen deze gegevens bij aan het onderzoek dat het Stimuleringsfonds verricht naar de effectiviteit van de subsidieregeling en de ontwikkeling van het onderzoeksjournalistieke veld als geheel.